

woensdag 27 februari 2013 / 14.00u
Herentals – Administratief centrum (Benedenzaal)

VERSLAG¹

Aanwezig:

- Cathy Berx, gouverneur provincie Antwerpen, voorzitter
- Bram Abrams, secretaris
- Ludwig Caluwé, gedeputeerde, provincie Antwerpen
- Wendy Breugelmans, Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
- Koen Segher, Waterwegen & Zeekanaal (W&Z)
- Marc Florus, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- Dirk Jordaens, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Ilse Maes, Departement Landbouw en Visserij (LV)
- Jasmine Michielsen, Agentschap Onroerend Erfgoed (OE)
- Hilde Van den Broeck, Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
- Christophe Vandevoot, Ruimte Vlaanderen
- Benny Eyckmans, gemeenteraadslid, Geel
- Els Beullens, voorzitter OCMW, Grobbendonk
- Mien Van Olmen, schepen, Herentals
- Ward Kennes, burgemeester, Kasterlee
- Gino Verbiest, verantwoordelijke integraal waterbeheer, Lier
- Walter Grootaers, schepen, Lier
- Griet Van Olmen, schepen, Nijlen
- Marc T'Syen, schepen, Olen
- Filip Van Den Broeck, schepen, Vorselaar
- Luc Van Hove, burgemeester, Zandhoven
- Peter Symens, Natuurpunt
- Frederik Mollen, Natuurpunt
- Noël Goeminne, Algemeen Boerensyndicaat
- Evi Van Camp, Boerenbond
- Goedele Schuerman, DenS Communicatie

Verontschuldigd:

/

Afwezig:

/

Verslag:

- Goedele Schuerman, DenS Communicatie

Agenda

1. Inleiding
2. Toelichting aanpak coördinatieopdracht
3. Toelichting gewestelijke projecten en planningsprocessen in de vallei van de Kleine Nete (inhoud, stand van zaken en verdere planning)
4. Vraagstelling en bespreking

¹ Dit verslag moet worden samen gelezen met de voorbereidende nota's.

1. Inleiding en toelichting aanpak coördinatieopdracht

Cathy Berx, gouverneur, licht de uitdaging en de aanpak van de coördinatieopdracht toe.

Ze vraagt alle gemeenten nog eens expliciet niet meer dan één vertegenwoordiger af te vaardigen. Ze benadrukt dat de structuren gekoppeld aan de coördinatieopdracht van de Vlaamse regering niet in de plaats treden van de projecteigen structuren maar aanvullend en vooral overkoepelend werken. Dit impliceert dat binnen de opvolgingscommissie vooral beleidsmatig en op hoofdlijnen gedebatteerd zal worden waarbij alle partijen zich – hoe moeilijk ook – moeten losmaken van eventuele eigenbelangen.

Bespreking:

Algemeen:

- Ward Kennes, burgemeester Kasterlee, citeert als inleiding uit een 160-jaar oud krantenartikel dat gaat over de overstromingsproblematiek in de vallei van de Kleine Nete (zie bijlage). Hij benadrukt het nut van de opvolgingscommissie en vindt het positief dat vanuit de opvolgingscommissie ook aandachtspunten kunnen gesignaleerd worden naar de Vlaamse Regering.
- Noël Goeminne, ABS, wijst erop dat de monding van de Grote Nete al 40 jaar niet is uitgebaggerd. Uitbaggeren zou lokaal heel wat wateroverlast kunnen vermijden.

Samenstelling: Lille, Ranst, Berlaar:

- Evi Van Camp, Boerenbond: Lille is niet opgenomen in de opvolgingscommissie?
- Christophe Vandevooort, Ruimte Vlaanderen: Lille, Ranst en Berlaar liggen aan de rand van het gebied. Deze gemeenten zijn door de Vlaamse Regering niet geselecteerd voor de opvolgingscommissie. Delen van deze gemeenten kunnen wel in het RUP vallen. Met Berlaar is afgesproken dat ze op de hoogte worden gehouden over de werkzaamheden van de opvolgingscommissie en dat ze expliciet betrokken worden indien dit meer relevant wordt. Met Lille en Ranst moeten dergelijke afspraken nog gemaakt worden. Dit gebeurt op korte termijn.

2. Toelichting gewestelijke projecten en planningsprocessen in de vallei van de Kleine Nete

De gewestelijke projecten en processen worden kort toegelicht door de projectleiders. Christophe Vandevooort geeft een toelichting over de timing, de verdere planning en de openstaande werkpunten.

Bespreking:

Algemene overzichtskaart:

- Evi Van Camp, Boerenbond: is de contour van het RUP ter hoogte van de N19 gewijzigd?
- Christophe Vandevooort: De gele zone geeft enkel ter situering de volledige valleistructuur aan. De reeds herbevestigde gebieden in De Zegge worden niet in vraag gesteld en de perimeter van het AOG zal opgenomen worden cfr. de bereikte consensus. Op het situeringskaartje zou het gebied ook tot aan de huidige N19 moeten lopen, dat wordt nog aangepast.

Compensatie en flankerend beleid:

- Ward Kennes, Kasterlee: Het is belangrijk dat alle projecten samen worden bekeken, de oplijsting en toelichting is verduidelijkend. De doelstellingen kaderen in het algemeen belang, maar er is aandacht nodig voor de vraag hoe wordt omgegaan met compensatie van wie persoonlijk wordt getroffen, bv. wie grond moet afstaan (landbouw, recreatie,...). Hier is nood aan billijke oplossingen.
- Evi Van Camp, Boerenbond: Nu beslist de initiatiefnemer van een plan of flankerend beleid wordt toegepast. Dit wil zeggen dat het flankerend beleid niet per definitie overal hetzelfde is. Een landbouwer die bijvoorbeeld getroffen wordt door verschillende projecten zou voor al deze projecten op dezelfde manier moeten gecompenseerd worden.
- Wendy Breugelmans, VLM: Het flankerend beleid verschilt inderdaad per project. De Vlaamse Regering beslist immers project per project over het extra flankerend beleid, bijkomend aan de generieke vergoedingssystemen die bestaan.
- Peter Symens, Natuurpunt: Akkoord met de vraag naar consistentie binnen het flankerend beleid, maar vraag om tegen de opvolgingscommissie van juni in beeld te brengen welk flankerend beleid waar van toepassing is in het gebied.

=> De voorzitter besluit dat op de volgende Opvolgingscommissie een overzicht zal worden gegeven van en duiding wordt gegeven bij de verschillende flankerende instrumenten die van

toepassing zijn op de verschillende projecten. Dit overzicht moet duidelijkheid creëren en eventuele inconsistenties in flankerend beleid detecteren en/of objectiveren. Op basis van de uitkomst van dit debat kunnen, in het raam van de periodieke rapportering specifieke vragen c.q. aanbevelingen ter zake worden overgemaakt aan de Vlaamse regering..

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) in uitvoering van de ruimtelijke doelstellingen voor natuur, bos en landbouw:

- Marc T'Syen, Olen: Blijft het voorontwerp RUP van 2011 de basis voor dit proces? Moet de gemeente gegeven adviezen herhalen?
- Christophe Vandevooort, Ruimte Vlaanderen: De opmerkingen en adviezen die reeds over het voorontwerp van mei 2011 gegeven zijn, zullen verwerkt worden bij de opmaak van een nieuw planvoorstel. Het nieuw planvoorstel zal integraal opnieuw voor advies voorgelegd worden.
- Mien Van Olmen, Herentals: In het RUP was er nog discussie over natuurverweving in de vallei van de Aa. Vraag om dit ook op te nemen als werkpunt.
- Christophe Vandevooort, Ruimte Vlaanderen: De Vlaamse Regering heeft de beleidskeuze om delen van het agrarisch gebied in de vallei van de Kleine Aa te differentiëren als natuurverwevingsgebied op 20 juli 2012 principieel bevestigd. Hier kan enkel een stimulerend beleid op vrijwillige basis gevoerd worden in functie van het versterken van de natuurwaarden. De concrete begrenzing van het natuurverwevingsgebied kan wel nog verder bekeken worden.
- Evi Van Camp, Boerenbond: Er blijven onduidelijkheden over de exacte gevolgen van een aanduiding als verwevingsgebied en de uitbreidingsmogelijkheden voor landbouwbedrijfszetels in die gebieden.
- Christophe Vandevooort stelt dat er in principe géén landbouwbedrijfszetels in natuurverwevingsgebied opgenomen worden en dat er voldoende uitbreidingsruimte buiten het natuurverwevingsgebied gelaten zal worden en hij herhaalt dat het natuurdecreet stelt dat binnen natuurverwevingsgebieden enkel stimulerende maatregelen genomen kunnen worden. Toelichting daarover kan gevonden worden op www.vlaanderen.be/agnas, rubriek vaak gestelde vragen en op http://www.natuurenbos.be/nl-BE/Natuurbeleid/Natuur/VEN_en_IVON/Spelregels.aspx#IVON

Aanleg overstromingsgebieden in kader van Sigmaplan:

- Luc Van Hove, Zandhoven: Het is positief dat de Vlaamse overheid alternatieven blijft zoeken voor Varenheuvel-Abroek. Hier moet ingezet worden op maximaal behoud van de landbouw.
- Griet Van Olmen, Nijlen: Is reeds duidelijk waar de natuurdoelstellingen zullen gerealiseerd worden?
- Evi Van Camp, Boerenbond: In functie van de veiligheid zou er ook een dijkverplaatsing komen?
- Koen Segher, W&Z: Momenteel wordt onderzocht of de natuurdoelstellingen deels verplaatst kunnen worden. Volledig verplaatsen is niet realistisch. Er wordt getracht om een deel van het landbouwgebied als volwaardig landbouwgebied te behouden. De natuurdoelstellingen voor Varenheuvel-Abroek gaan om zeer natte natuur, dat betekent dat het gedeelte zeer natte natuur in het westelijke deel landschappelijk gezien het meeste potentieel zal vinden om gerealiseerd te worden.
Of een dijkverplaatsing de beste oplossing is, wordt nog onderzocht. In elk geval wordt getracht de natuurdoelstellingen binnen Varenheuvel-Abroek maximaal te combineren met de veiligheidsdoelstellingen. Het veiligheidsverhaal voor Varenheuvel-Abroek is een moeilijk verhaal omdat er enerzijds de getijdenwerking is en anderzijds de bovenstroomse waterlopen een niet te verwaarlozen invloed op overstromingen kunnen hebben.

Aanleg overstromingsgebieden in kader van bekkenbeheerplan Netebekken, AOG Grobbendonk:

- Els Beullens, Grobbendonk: VMM heeft rond de winterdijk en in het bijzonder de toekomst van de brug in het plangebied, niet gecommuniceerd naar de betrokken landbouwers.
- Marc Florus, VMM: VMM heeft vorig jaar het consensusvoorstel bilateraal overlegd met de landbouwsector en ging ervan uit dat de sector (Boerenbond) zou terugkoppelen naar zijn leden. Niet alle landbouwers zijn echter lid. VMM had vorige week een overlegvergadering met de buurt en plant nog overleg met de nog niet geïnformeerde betrokken landbouwers. Specifiek voor de Boerenbrug: de Boerenbrug is geen eigendom van VMM maar is een gemachtigde constructie.

- VMM bespreekt met het gemeentebestuur van Grobbendonk hoe de verdere communicatie in functie van de werf wordt gevoerd.

Communicatie:

- Peter Symens, Natuurpunt: Soms verloopt veel tijd tussen de communicatie over projecten. Het is belangrijk hier zeer duidelijk over te zijn naar alle partners zodat iedereen steeds weet wanneer en met wie wordt overlegd. Anders ontstaan spanningen. Hij pleit voor een duidelijk overzicht van alle communicatie.
- Dirk Jordaens, ANB, nuanceert dat het verwachtingspatroon ook niet te hoog mag gelegd worden aangezien er bilateraal permanent gecommuniceerd wordt over projecten. Het is niet mogelijk en niet zinvol om dit allemaal met iedereen te delen.
- Goedele Schuerman, DenS Communicatie: Uitgangspunt is dat het overleg en de communicatie binnen elk project verder loopt. De portaalwebsite Kleine Nete kadert het geheel en de coördinatieopdracht en verwijst dan naar de verschillende projecten. Belangrijk voor de opvolgingscommissie is wel dat hier signalen kunnen gegeven worden i.v.m. de communicatie. Afhankelijk van de vraag zijn er dan twee mogelijkheden: ofwel wordt de communicatie ingevuld vanuit een project, ofwel, waar dat een meerwaarde biedt, kan er een initiatief komen vanuit de coördinatieopdracht.

Afbakening Speciale Beschermingszones (SBZ) om soorten en leefgebieden te beschermen:

- Evi Van Camp, Boerenbond: In de Graafweide zal 100 ha landbouwgebied omgezet worden naar natuurgebied. Wordt daarbij gezocht naar een minimale impact op de landbouw? Vraag om tijdig contact te zoeken met de betrokken landbouwers en te kijken of beheer door landbouwers mogelijk is.
- Dirk Jordaens, ANB: Er zal inderdaad gezocht worden naar een minimale impact, waar dat kan opteert ANB voor aaneengesloten blokken. Het gaat om natte natuur, dit zal dus op de natte gebieden komen. Beheer door landbouwers is zeker een mogelijkheid.
- Ilse Maes, L&V: Vraagt een verduidelijking over het statuut van het gepresenteerde tijdstraject voor de implementatie van de instandhoudingsdoelstellingen.
- Dirk Jordaens, ANB: antwoordt dat deze werkwijze opgenomen is het ontwerp van implementatienota voor de IHD die momenteel voor goedkeuring aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd.
- Peter Symens, Natuurpunt: De planning voor zone Kleine Nete tussen Albertkanaal en Lier (S-IHD) is zeer krap en momenteel nog onduidelijk. Alleszins moet ook gewaakt worden over de deadline gekoppeld aan Sigma. Brengt de onduidelijkheid het halen van deze deadline niet in gevaar?
- Dirk Jordaens, ANB: Er is inderdaad nog onduidelijkheid. Om verder te kunnen zijn een aantal beslissingen van de Vlaamse regering nodig. Dit wordt zeker een aandachtspunt in de rapportering aan de Vlaamse regering.

=> De voorzitter stelt voor om in de eerstvolgende rapportering aan de Vlaamse regering het vooropgestelde tijdstraject van S-IHD en Sigma ter sprake te brengen. We vragen aan de Vlaamse regering om de nodige beslissingen te nemen om de vooropgestelde timing te halen.

Projectfiches:

- Fredrik Mollen, Natuurpunt: Op de fiche voor het RUP Kleine Nete ontbreekt de beslissing van de Vlaamse Regering van 2007. Vraag om dit toe te voegen.

Planning en Rapportering naar de Vlaamse Regering:

- Christophe Vandervoort, Ruimte Vlaanderen: Na elke opvolgingscommissie volgt een rapportering naar de Vlaamse Regering. Deze omvat minstens een verslag en zal waar nodig aangevuld worden met de vraag aan de Vlaamse Regering om een beslissing te nemen over bepaalde punten. De terugkoppelingen naar de Vlaamse Regering worden richtinggevend aangevuld op de tijdslijn.
Bij de volgende opvolgingscommissie in juni zal in principe bv. het resultaat van het bijkomend onderzoek rond Varenheuvel-Abroek gekend zijn. De opvolgingscommissie kan hierover opmerkingen formuleren die worden opgenomen in de rapportering aan de Vlaamse regering.

3. Vraagstelling en bespreking

Cathy Berx, gouverneur, vraagt of de gemeentebesturen zich kunnen vinden in de globale visie op de vallei en in het bijzonder of de gemeentebesturen zelf werken aan projecten of plannen die aansluiten bij

de lopende Vlaamse projecten. Het is immers belangrijk dat alle overheden samen in synergie werken aan de vallei.

Opsomming:

- Grobbendonk: Project ankerplaats Graafweide, nog ter discussie.
- Lier: In het bestuursakkoord is opgenomen dat in de omgeving van de Polder Van Lier een stadsrandbos kan komen.
- Geel: Fietsbeleid kan ingepast worden.
- Zandhoven: Luminus heeft een zoekgebied voor drie windmolens in Varenheuvel.
- Herentals: Natuurinrichtingsplan ter hoogte van overgang stedelijk gebied – buitengebied.
- Olen: Tussen Kempisch Kanaal en Nete wordt een grond van Umicore overgedragen aan ANB. Hier kan een geboortebos komen.
- Kasterlee: Recreatieve routes gekoppeld aan het aan te leggen overstromingsgebied van VMM.

Aan de gemeentebesturen wordt gevraagd schriftelijke info over deze en andere gerelateerde projecten over te maken aan Bram Abrams.

4. Varia

- Alle aanwezigen ontvangen een infomap met daarin:
 - o een persbericht dat naar aanleiding van de eerste samenkomst van de opvolgingscommissie verspreid werd;
 - o een artikel over de coördinatieopdracht Kleine Nete (met info over een algemeen e-mailadres en de overkoepelende website). Aan de gemeentebesturen en de middenveldorganisaties wordt gevraagd om dit artikel zo veel als mogelijk te verspreiden via hun kanalen (website, infoblad, ...). Dit artikel wordt digitaal nabezorgd.
 - o Ledenlijst Opmvolgingscommissie Kleine Nete
- Volgende bijeenkomst van de opvolgingscommissie zal plaatsvinden op dinsdag **18 juni om 14uur in Zandhoven**. Juiste locatie volgt.

Actiepunten

- Afspraken maken met Lille en Ranst over hun eventuele deelname aan de Opmvolgingscommissie Kleine Nete;
- Aanpassen overzichtskaart thv N19g;
- Overzicht maken van het flankerend beleid per project en toelichten aan de Opmvolgingscommissie;
- Afspraken maken over de verdere communicatie gekoppeld aan de realisatie van het overstromingsgebied Grobbendonk (bilateraal tussen VMM en het gemeentebestuur van Grobbendonk);
- Uitwerken timing / planning S-IHD voor zone Kleine Nete tussen Albertkanaal en Lier (S-IHD) in relatie tot de vooropgestelde planning voor Sigma en ophijsten van de noodzakelijke, nog te nemen beslissingen ifv de rapportering aan de Vlaamse regering;
- Aanvullen projectfiche 'Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Vallei van de Kleine Nete tussen Albertkanaal en Lier';
- De momenten van rapportering aan de Vlaamse regering worden richtinggevend opgenomen in de globale planning;
- Alle gemeenten bezorgen projecten of plannen waarmee synergie mogelijk is aan Bram Abrams;
- Bram Abrams bezorgt iedereen het artikel voor de eigen kanalen (websites, tijdschriften voor leden, gemeentelijke infoblad, ...) digitaal.